

PASIDUCH

Biuletyn Duszpasterstwa Harcerek i Harcerzy
Opole — Kluczbork • czerwiec '95

DODATEK NADZWYCZAJNY

Wilno

pielgrzymka instruktorek i instruktorów ZHR
Okręgu Górnośląskiego na Litwę i Białoruś
w dniach 28 sierpień — 2 wrzesień 1995 r.

L
I
T
W
A

B
I
A
Ł
O
R
U
Ś

Zawitaj Głowo kornie schylona,
nad rąk człowieczych burzliwym tanem.
Chwycją się, łamią nasze ramiona,
pod niebem groźnym, niebem splekanym.
Zawitaj Głowo w słońca koronie,
spuść promień oczu w dusze do głębi.
Niechaj zebrzące łaski Twojej dłonie
wzbiją się w niebo stadem gołębi.
A Ty je przyjmij, każdego gońca,
Gdy się do nieba skrzydłem dobił,
pokorna Głowo w koronie słońca
Ave Maria.

T. Kopalewski

W programie: Druskienniki, Wilno, Troki, Jaszuny, Soleczniki,
Bieniakonie, Lida, Nowogródek, Świteź, Grodno.

Odpłatność: ± 60 zł (600 tys. starych zł)

Zaliczka: 10 zł (100 tys. starych zł)

Własny prowiant, śpiwór, karimat. Noclegi w namiotach lub szkołach.

Zapisy: w Bytomiu — *hm. Waldemar Świerczek*
w Opolu — *ks. phm. Adam Leszczyński*
w Kluczborku — *ks. phm. Krzysztof Wojnarowski*

Podać dane: imię i nazwisko, data urodzenia, adres, nr paszportu
(paszport ważny minimum do grudnia '95)

archiwum
harcerskie.pl

- Druskienniki** — ulubione przez Józefa Piłsudskiego uzdrowisko nad Niemnem
- Wilno** — Ostra Brama, cmentarz na Rossie, katedra pw. św. Stanisława z relikwiami św. Kazimierza, patrona Litwy. Miasto 43 kościołów: św. Anny - barokowy zbudowany z czerwonej cegły o 33 różnych kształtach, św. Piotra i Pawła na Antokolu, św. Ducha
- Troki** — jedna z najpiękniejszych miejscowości w pobliżu Wilna, znana ze średniowiecznego zamku obronnego, którego nigdy nie zdobyli Krzyżacy, domy Tatarów sprowadzonych przez księcia Giedymina.
- Jaszuny** — dworek Jana Śniadeckiego w którym bywali Mickiewicz, Słowacki, zakochany w Ludwice Śniadeckiej oraz filomaci.
- Soleczniki** — w których Adam Mickiewicz po raz pierwszy zobaczył obrzęd „Dziadów”.
- Bieniakonie** — wieś należąca niegdyś do Puttkamerów, gdzie na przykościelnym cmentarzu znajduje się grób Maryli Wereszczakówny
- Lida** —
- Nowogródek** — w dawnym dworku Mickiewiczów znajduje się muzeum Adama Mickiewicza.
- Świteż** — miejsce związane z Mickiewiczem
- Grodno** — położone w malowniczej okolicy rzeki Niemen, miejsca związane z Elizą Orzeszkową i bohaterami jej książek.

Historia kaplicy w Ostrej Bramie wiąże się z budową murów obronnych Wilna. Pierwotnie nad Ostrą Bramą, nazwaną tak od części miasta, wisiały dwa obrazy. Pierwszy, po jej zewnętrznej stronie, przedstawiał Chrystusa z kulą ziemską w ręku, drugi, na wewnętrznej ścianie — Matkę Miłosierdzia. Obydwa obrazy stanowiły całość. Matka Miłosierdzia powierzała mieszkańcom Wilna Swojemu Synowi Zbawicielowi Świata. Tajemnicy obrazu namalowanego temperą na ośmiu dębowych deskach, tworzących płytę o wymiarach 2 m wys. i 1,63 m szer., pomimo wielu badań nie wyjaśniono do dziś. Gdy obraz zawieszono na murze Bramy około roku 1626, nie było jeszcze kaplicy, tylko wnęka w murze. Dopiero karmelici, którzy zbudowali obok Ostrej Bramy najpierw drewniany, a później murowany kościół pw. św. Teresy, rozczyli opiekę nad Ostrobramskim Obrazem. W 1671 r. wybudowali drewnianą kaplicę, która odnowiona w 1829 r. w swym kształcie przetrwała do dziś. W 1849 r. pojawiło się szczególne wotum — wielki, srebrny księżyc, stanowiący symboliczne uzupełnienie całości obrazu.

Cmentarz na Rossie Do starego cmentarza przylega od przodu cmentarz wojskowy, miejsce spoczynku 147 legionistów. W centralnej części, pod czarną płytą z wołyńskiego granitu spoczywa matka i serce syna - Józefa Piłsudskiego. Płyta granitowa jest wyszczerbiona w kilku miejscach. To pamiątka po wkraczającej Armii Czerwonej. W nocy z 18 na 19 września 1939 r. roztrzała ona ostatnią wartę - trzech szeregowi. P. Stacirowicz, W. Sawicki, W. Salwiński polegli, ponieważ nie opuścili posterunku. Są pochowani na cmentarzu wojskowym obok legionistów.

Stary cmentarz na Rossie kryje szczątki wielu wybitnych Polaków: Władysława Syrokomli, Joachima Lelewela, Franciszka Szmuglewicza, ojca i ojczyma Juliusza Słowackiego i wielu innych.

Tam także jest pochowana Maryna Grzesiakowa, żona założyciela „Czarnej Trzynastki” Krakowskiej i Wileńskiej — hm. Józefa Grzesiaka.